Liikenne- ja viestintävaliokunta 20.9.2018

Asia: HE 61/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Asia: HE 104/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi niihin liittyvistä laeista annetun hallituksen esityksen (HE 61/2018 vp) täydentämisestä

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi niihin liittyvistä laeista annetun hallituksen esityksen täydentämisestä

Yleistä

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:llä (myöh. JHL) ei ole huomautettavaa hallituksen esitykseen teknisesti. JHL kuitenkin huomauttaa, että esitystä tulisi täsmentää mahdollisimman pian henkilöstön työsuhteen ehtojen, muutosturvan ja vaikutusten arvioinnin osalta. Nyt esitetyssä mallissa ei oteta riittävästi kantaa henkilöstön asemaan, henkilöstön siirtoihin ja menettelytapoihin uudessa virastokokonaisuudessa.

Esityksessä poistettavaksi ehdotetut tekstiosat olivat osa liikennekokonaisuuden järjestämistä tilanteessa, jossa väylävirastouudistus tapahtuu ja maakunnat on muodostettu vuoden 2020 alusta. Hallituksen esityksessä jäädään tilanteeseen, jossa on useita eri toimijoita, mutta niiden suhdetta toisiinsa ei kuvata. Tämä on henkilöstön kannalta kestämätön tilanne.

JHL esittääkin, että hallituksen esitystä laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi niihin liittyviksi laeiksi ei säädetä ennen, kuin tiedetään mahdollisten tulevien maakuntien rakentumisesta.

Henkilöstön näkökulmasta epävarma tilanne ja lukuisat peräkkäiset muutokset ovat kestämättömiä työn tuloksellisuuden ja työn mielekkyyden näkökulmasta. Organisaatioiden näkökulmasta peräkkäiset muutokset aiheuttavat ylimääräisiä kustannuksia ja osaamisen hukkaamista.

Henkilöstön tulee voida jatkaa työskentelyä nykyisillä paikkakunnilla selkeän tulosohjausmallin alla. Lausuntopyynnössä todetaan, että Maakuntauudistuksen liikennettä koskevat henkilö- ja tehtäväsiirrot on tarkoitus tuoda eduskunnan käsiteltäväksi erillisellä hallituksen esityksellä syksyllä 2018. Lakien on tarkoitus tulla voimaan 1. päivänä tammikuuta 2019. Aikataulu on kestämätön.

Muutokset tulee toteuttaa hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja aitoa yhteistoimintamenettelyä noudattaen. Koska tulevien virastojen ja yhtiön organisaatiot ovat vielä luomatta, on henkilöstön sijoittaminen tehtäviin järkevää yhteistoimintaa ja sopivia valintamenettelyjä käyttäen mahdoton toteuttaa. Koko henkilöstöpolitiikkaa ja erilaisia toimintoja koskevat menettelytavat, kuten palkanmaksu ja työvälineet, sekä siirtomenettelyt ovat sopimatta. Asiat tulisi käsitellä yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa.

JHL vaatii, että valmistelussa kiinnitetään huomiota henkilöstön yhdenvertaiseen kohteluun. Henkilöstöllä tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet ilmoittautua tehtäviin ja osallistua yhteistoimintamenettelyn aikaiseen keskusteluun tehtävistä, kiinnostuksesta ja osaamisesta. JHL ei hyväksy erikaisia tai puutteellisesti toteutettavia siirtoja. Kaikki henkilöstöä koskevat asiat, kuten

virastotason sopimukset, henkilöstöhallinnon periaatteet, palkkausjärjestelmä ja siirtymäajan palkkaus sekä organisaatiomalli on neuvoteltava ja ratkaistava ennen toiminnan käynnistämistä. Virastokokonaisuuden käynnistämiseen on varattava riittävä rahoitus mm. palkkausjärjestelmään, muutosturvaan ja mahdolliseen lisäkoulutustarpeeseen.

JHL muistuttaa, että valtion muutosturvaperiaatteissa ja erikseen liikenneviraston perustamiseen liittyvässä neuvottelutuloksessa on todettu, että uudistuksessa tulee kaikilta osin noudattaa hyvää henkilöstöpolitiikkaa. Lisäksi on sovittu, että mahdollisten henkilöstösiirtojen paikkakunnalta toiselle tulee perustua vapaaehtoisuuteen. Uudistukseen liittyvät muutokset tulee hyvissä ajoin ja ennakollisesti valmistella yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa. Näiden periaatteiden tulee näkyä lain valmistelussa.

JHL esittää, että virastouudistukseen valmisteluun varataan aiottua enemmän aikaan, ja se toteutetaan samassa aikataulussa, jossa toteutetaan mahdollinen maakuntauudistus ja muut maakuntauudistukseen liittyvät uudistukset.

Helsingissä 20.9.2018

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Päivi Niemi-Laine
puheenjohtaja

Håkan Ekström
toimialajohtaja

Lisä- yhteystiedot:
sopimustoimitsija Minna Salminen, minna.salminen@jhl.fi, p. 050 445 5350